

KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ PARLAMENTER ASAMBLESİ KEİPA

ULUSLARARASI SEKRETERYA

Doc.: GA52/CC51/REC166/18/tr

TAVSİYE KARARI 166/2018¹ **“KEİ Bölgesindeki Turizmin Kalkınmasında Mevcut ve Gelecek Beklentileri”**

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA), KEİ üye devletleri arasında turizm alanındaki işbirliğini güçlendirmeye ve KEİ Bölgesi'ni dünyanın önde gelen turistik mevkilerden biri olarak tanıtmaya olan bağlılığını bir kez daha teyid etmektedir. Turizmin geliştirilmesi, KEİ ülkelerinin zengin kültürel ve tarihi mirası göz önüne alındığında, KEİ ülkelerinin işbirliği yapabilecekleri en umut verici alanlardan birisini oluşturmaktadır.
2. Asamble, KEİ üye devletlerinin, Karadeniz Bölgesi'nin 21. yüzyılın başlıca turistik mevkilerden biri olmaya dair engin bir potansiyele sahip olduğunu vurgulamış olduğu “Karadeniz Bölgesinde Turizmin Kalkınması” konulu REC 32/1999, “Turizm Endüstrisinin Sürdürülebilir Kalkınması” konulu REC 75/2004, ve “Karadeniz Bölgesinde Kültür Turizmi Alanında İşbirliği” konulu REC 83/2005 gibi birçok Tavsiye Kararı'na atıfta bulunmaktadır.
3. KEİPA, KEİ Çalışma Grubunun, Turizm alanındaki işbirliğine yönelik olarak, 2012 yılında kabul edilmiş olan “KEİ Ekonomi Gündemi: Gelişmiş KEİ Ortaklığı'na Doğru” ve özellikle aynı belgede yer alan 8 No'lu Hedef olan “Turizmin Geliştirilmesi ve Kültürel Mirasın Korunması” kılavuzluğunda gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlerini tamamen desteklemekte olup, KEİ üye devletleri, bu bağlamda, ekonomik genişlemenin yanında doğal ve kültürel mirasın da korunmasını mümkün kılacak olan yeşil büyüme stratejilerini benimseyerek, işbirliğini daha da güçlendirmeli ve sürdürülebilir bir turizm gelişimini sağlamalıdır.

¹ 28 Kasım tarihli Asamble müzakereleri (bkz. Doc.: GA52/CC51/REP/18, Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonunun 2 Ekim 2018'de Sofya'da Sad'da görüşülen *KEİ Bölgesindeki Turizmin Kalkınmasında Mevcut ve Gelecek Beklentileri* konulu Raporu; Raportör: Sn. Ioan VULPESCU, Komisyon Üyesi, Romanya).

4. Asamble, KEİ Üye Devletlerinin Turizmden Sorumlu Bakanlarının Ortak Varna Deklarasyonu'nu (Varna, Bulgaristan Cumhuriyeti, 14 Haziran 2018) memnuniyetle karşılamış olup, KEİ üye devletleri'nin, KEİ'nin başlangıcından bu yana KEİ üye devletleri arasında önemli bir işbirliği alanı olarak görülen turizm alanındaki bağlarını güçlendirmeye yönelik taahhüdünü bir kez daha teyit etmektedir.
5. KEİPA, turizmin, dünya ekonomisinde çok önemli ve dinamik bir sektör haline geldiğini kabul etmektedir. Turizmin büyümesi, sadece turizm ile doğrudan bağlantılı faaliyetleri (bilhassa özel sektörde olmak üzere) değil, aynı zamanda ulaştırma, çevre, istihdam, kültür ve gençlik işbirliği gibi diğer sektörleri de etkilemektedir.
6. Asamble, turizmin gelişiminin sunduğu sektör fırsatlarının kaçırılmaması gerektiğine dikkat çekmektedir. Ancak, sektörün bu gelişimin, ülkelerin doğal çevrelerini ve de sosyal ve kültürel yaşamlarını tehdit edecek şekilde kontrolsüz bir biçimde cereyan etmeyeceğinden de emin olunmalıdır.
7. KEİPA, ulusal parlamentoların, KEİ Bölgesi'nin ilgi çekici bir çok turistik mekana sahip bir alan olarak konumlandırılması ve yeni turistik paketler ile birlikte ortak programların tanıtımı için çalışılması suretiyle Bölgeye turistlerin çekilebilmesi amacıyla, KEİ üye devletlerindeki turizmden sorumlu ulusal makamları, eylemlerini daha iyi koordine etmeleri yönünde teşvik etmeleri gerektiğini vurgulamaktadır.
8. KEİPA, KEİ Örgütü ve Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) arasında, 2014 yılında Atina'da imzalanan Mutabakat Zaptı (MoU)'nı göz önünde bulundurarak, iki organizasyon arasındaki işbirliğini somut projeler kapsamında teşvik etmek suretiyle, KEİ üye devletlerinin Mutabakat Zaptı (MoU)'nın etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik çabalarını en üst düzeye çıkarmaya yönelik taahhüdünü bir kez daha teyit etmektedir.
9. Asamble, sivil toplum örgütlerinin yanı sıra uluslararası ve bölgesel örgütler ve girişimler arasındaki sinerjiyi geliştirmeye ve işbirliğini güçlendirmeye yönelik bağlılığını, bahsi geçen türdeki ortaklıkların, organizasyona ek değer katmaları, organizasyonu güçlendirmeleri ve KEİ Bölgesi'nin Turizm alanındaki potansiyelini arttırmaları dolayısıyla, bir kez daha teyit etmektedir.
10. Parlamenter Asamble, yerel, ulusal ve hükümetlerarası kurum ve kuruluşlar arasındaki bilgi alışverişinin, turizm alanının daha iyi anlaşılabilmesi için önemli olduğunu ve bu durumun bölgede birlikte yaşama konseptinin gelişimine ve uyumuna yol açacağına inanmaktadır.
11. Parlamenter Asamble, ilgili politika ve stratejilerin KEİPA üyesi ülkeler tarafından kabul edilmesini ve turizmin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli yetenek, deneyim ve materyallerin değişimini memnuniyetle karşılamaktadır.
12. **Dolayısıyla, KEİPA, KEİ üye devletlerinin parlamentolarına ve hükümetlerine aşağıdaki hususları tavsiye etmektedir:**
 - i. Turizm sektöründe ekonomik genişlemeyi sağlayacak ulusal stratejileri benimsemek suretiyle KEİ üye devletleri arasında turizm alanındaki işbirliğini daha da güçlendirmek için KEİ çerçevesi kapsamında birlikte çalışmaya *devam edilmesi*;

- ii. KEİ üye devletlerindeki turizmden sorumlu ulusal makamlarının *teşvik edilmesi*, sosyo-ekonomik kalkınmanın başlıca araçlarından biri olarak sürdürülebilir turizmin gelişimine katkıda bulunması ve KEİ Bölgesi'nin, dünya turizminin önde gelen turizm destinasyonlarından biri olarak ve turizm sektörüne yapılacak yatırımlar için cazip bir bölge olarak tanıtılması;
- iii. Ulusal seyahat ve turizm acente derneklerini, üyelerini, yenilikçi, kişiye özel, tematik turizm ürünleri veya KEİ Bölgesi içinden ve dışından otantik, anlamlı ve kişiselleştirilmiş deneyimler arayan özel ilgi alanlarına sahip turistlere yönelik turizm paketleri oluşturmaya yöneltmelerini sağlayacak şekilde teşvik ederek, turizm alanındaki bölgesel ve sınır ötesi işbirliğinin *daha da ileri seviyede desteklenmesi ve teşvik edilmesi*;
- iv. Karadeniz havzasında deniz ve kruvaziyer turizminin *geliştirilmesine odaklanması*, kruvaziyer filosunun ilgili altyapısının inşası, yenilenmesi ve modernizasyonu için tekliflerin geliştirilmesi;
- v. Karadeniz Bölgesi'nin modern ve rekabetçi bir turizm merkezi olarak güçlendirilmesi ve teşvik edilmesi için *çabaların en üst düzeye çıkarılması*, yerli ve yabancı turistleri tatmin etmek için geniş fırsatlar sunulması, ayrıca çeşitli türden farklı turizm hizmetleri sağlanması;
- vi. Bölge ülkeleri arasında daha fazla turist değişiminin gerçekleştirilmesini kolaylaştıracak olan ortak yenilikçi projelerin geliştirilmesi ve uluslararası turizm etkinliklerinin organizasyonu yoluyla bölgenin potansiyelinin *kullanılması*;
- vii. Vize prosedürlerinin kolaylaştırılması konusundaki diyalogun *güçlendirilmesi* ve turizm ve ulaştırma politikaları arasında daha yakın bir koordinasyonun öneminin vurgulanması suretiyle, özellikle hava, kara ve deniz taşımacılığı yoluyla Karadeniz Bölgesi'ndeki bağlanabilirliğin geliştirilebilmesi için ortak çabaların yürütülmesi;
- viii. Turizm alanındaki özel sektör temsilciler ile turizm ve kültürden sorumlu ulusal ve bölgesel makamların katılımıyla bir KEİ Turizm Forumu'nun düzenlenmesinin *dikkate alınması*;
- ix. Yeşil büyüme stratejilerin geliştirilmesi yoluyla, sürdürülebilir turizmin gelişiminin *sağlanması*;
- x. Uluslararası turizm fuarlarına, sergilerine ve konferanslarına katılmak suretiyle, KEİ üye devletlerinin yeni turizm paketlerinin ve ortak pazarlama kampanyalarının *tanıtılması*;
- xi. Karadeniz Bölgesi'nde deniz, kruvaziyer, kırsal, kültürel, sağlık ve kaplıca turizmi alanlarında ortak projelerin *geliştirilmesi ve uygulanması*;
- xii. Şarap Turizmi'nin teşvik edilmesi için ilgi duyan tüm üye ülkelerde bir KEİ web sitesinin oluşturulması da dahil olmak üzere, sinema, gastronomi ve şarap festivali turizminin geliştirilmesine yönelik işbirliğinin *güçlendirilmesi*;

- xiii. Turizm sektörünün tamamına yönelik ortak eğitim ve öğretim programlarının ve projelerinin geliştirilme olanaklarının *daha fazla oranda desteklenmesi*;
- xiv. Ulusal kültür politikalarının hedeflerinin genişletilmesi ve alandaki mevcut sorunların çözülmeye çalışılması yoluyla, üye devletler arasında yeterli düzeyde görüşmelerin ve fikir alışverişinin gerçekleştirilebilmesi için yerel, ulusal ve bölgesel düzeylerde çalıştay ve seminerlerin düzenlenmesinin *dikkate alınması*;
- xv. Turizm ve konaklama sektörlerinde kariyerlerini sürdürmek isteyen öğrencilere ve mezunlara yönelik olarak, KEİ üye devletlerinde mevcut staj olanaklarına ilişkin bir web portalı oluşturulması seçeneğinin *irdelenmesi*;
- xvi. Turizm profesyonelleri, seyahat acenteleri ve üye devletlerin dernekleri arasında bir iletişim ağının *tesis edilmesi*;
- xvii. Deniz turizmi kapsamında, kalite ve standartlar açısından rekabetçi bir seviyeye getirilmeleri amacıyla, potansiyel destinasyon noktalarında yer alan limanların altyapılarının gelişimlerinin *desteklenmesi*;
- xviii. Ziyaret edilen yerlerden ziyade yaşanan deneyimlere odaklanarak, bir çok destinasyonu içeren turizm ürünlerinin ve güzergahlarının geliştirilmesine yatırım yapmak suretiyle, KEİ üye devletlerinin değerli kültürel ve çevresel kaynaklarının *en üst düzeye çıkarılması*;
- xix. Bilhassa en iyi uygulamaların değişimi ve KEİ üye devletleri arasında, özellikle yerleşmiş destinasyonlar ile yeni destinasyonlar arasında, gerçekleşen seyahat turizminin önemli yönleri hakkındaki deneyimlerin paylaşılması yoluyla, gelecekteki işbirliği olanaklarının *keşfedilmesi*;
- xx. Teknolojideki mevcut gelişmelerin, yükselen dijital turizmin, sosyal medya ve mobil teknolojiler gibi modern pazarlama araçlarının daha fazla kullanılmasının *dikkate alınması*;
- xxi. KEİ Bölgesinde kültür turizmi/kültürel rotalar projelerinin uygulanmasının *teşvik edilmesi* ve bu bağlamda “Karadeniz Kültürel Limanı” adı verilen bir kurumun kurulması ve yeni İpek Yolu projelerinin geliştirilmesi önerilerinin desteklenmesi.
- xxii. Gelen turist akışının arttırılması yönünde çalışan ülkeler için genel bir uygun bilgi zemininin *yaratılması*;
- xxiii. Bazı KEİ üyesi devletlerin vatandaşları için vize engellerinin sadeleştirilmesi ve uzun dönemli bir perspektifte bunların bertaraf edilmesi çalışmalarına *devam edilmesi*;

- xxiv. KEİ üye devletleri arasında, ulaşımın özelleştirilen çeşitleri dahil, ulaşım altyapısının çeşitlendirilmesi görevinin hükümetler arası seviyede, *yürütülmesi ve çözüm getirilmesi*;
- xxv. temin edilebilir turist hızlı su ulaşımı faaliyetlerine, özellikle ortak deniz kıyıları bulunan KEİ üyesi devletler arasında, *devam edilmesi*;
- xxvi. KEİ üye devletleri turizm şirketleri arasında, tur operatörlerinin ve seyahat acentalarının, işbirliği çalışmalarını koordine edecek olan, bir bölgesel birliğinin oluşturulması bağlamında daha yakın işbirliğinin *kurulması*;
- xxvii. Turizm sektöründeki bilgi teknolojilerinin *geliştirilmesi*;
- xxviii. Rezervasyon, turist bilgi kaynağı, biletlerin, konaklamaların, gezilerin ve diğer ilgili hizmetlerin rezerve edilmesi imkanlarının entegre sistemiyle birlikte bir birleşik turist bilgi sisteminin *oluşturulması olasılığının araştırılması*;
13. **KEİPA**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni işbu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya **davet etmektedir**.